

Висновки. Інтегрована звітність надає глибше розуміння діяльності компанії та її сталого розвитку, ніж традиційна фінансова звітність.

Список використаних джерел

1. International Integrated Reporting Framework. IFRS Foundation, 2021. URL: <https://integratedreporting.ifrs.org/wp-content/uploads/2021/01/InternationalIntegrate>.

**ПОДАТКОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Ольга ДУБОВИК

к. е. н., доцент, Одеський національний економічний університет

Каріна ПЕТКОВА

здобувачка вищої освіти, Одеський національний економічний університет

Вступ. Підприємництво є ключовою основою економіки України, бо сприяє її розвитку, забезпечує створення доданої вартості, нових робочих місць, наповнення бюджету. Під час воєнного стану та для післявоєнної відбудови нашої країни відбулося оновлення системи оподаткування та запровадження певних преференцій. Було знижено ПДВ на критично важливі товари, спрощено митні процедури для прискорення бізнес-операцій, надано податкові пільги благодійним організаціям та великим підприємствам. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» [1] вніс ключові зміни для суб'єктів малого та середнього бізнесу, які працювали на спрощеній системі оподаткування: збільшення річного ліміту для фізичних осіб-підприємців (ФОП) 3-ї групи до 10 млрд. грн., при цьому ставка єдиного податку зменшувалася до 2 %, ПДВ не нараховувалось, а кількість працівників була необмежена. Добровільне право сплачувати єдиний податок мали ФОП 1 та 2 групи. Також застосовувалось тимчасове звільнення підприємців від санкцій при порушенні використання реєстраторів розрахункових операцій (РРО) (крім продажу підакцизної продукції).

Результати дослідження. Податкові пільги надавалися майже всім суб'єктам господарювання, окрім підприємств, пов'язаних з гральним бізнесом, обміном валюти, ломбардів, банків і т. ін. Послаблення податкового навантаження в найскладніший період невизначеності мало на меті своєрідне «перезавантаження» економіки та підтримку підприємництва. Це створило можливість бізнесу адаптуватися до ведення бізнесу в умовах воєнного стану.

З 1 серпня 2023 р. законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» [2] введено зміни в законодавство стосовно

податкових пільг (рис. 1). Проте більшість наданих пільг залишилася з приміткою «на тимчасово окупованих територіях».

Але незважаючи на кризові умови, в яких опинився бізнес, за даними Міністерства фінансів України податкові надходження до державного бюджету за період з 2022 по 2023 рр. зросли. Спостерігається значне збільшення надходжень від податку на прибуток підприємств у 2023 році на 29,9 % (+33,1 млрд. грн.), акцизного податку з вироблених та ввезених товарів 15,9 % (+ 14,2 млрд. грн.) та податку на доходи фізичних осіб 18,6 % (+ 27,6 млрд. грн.) [3].

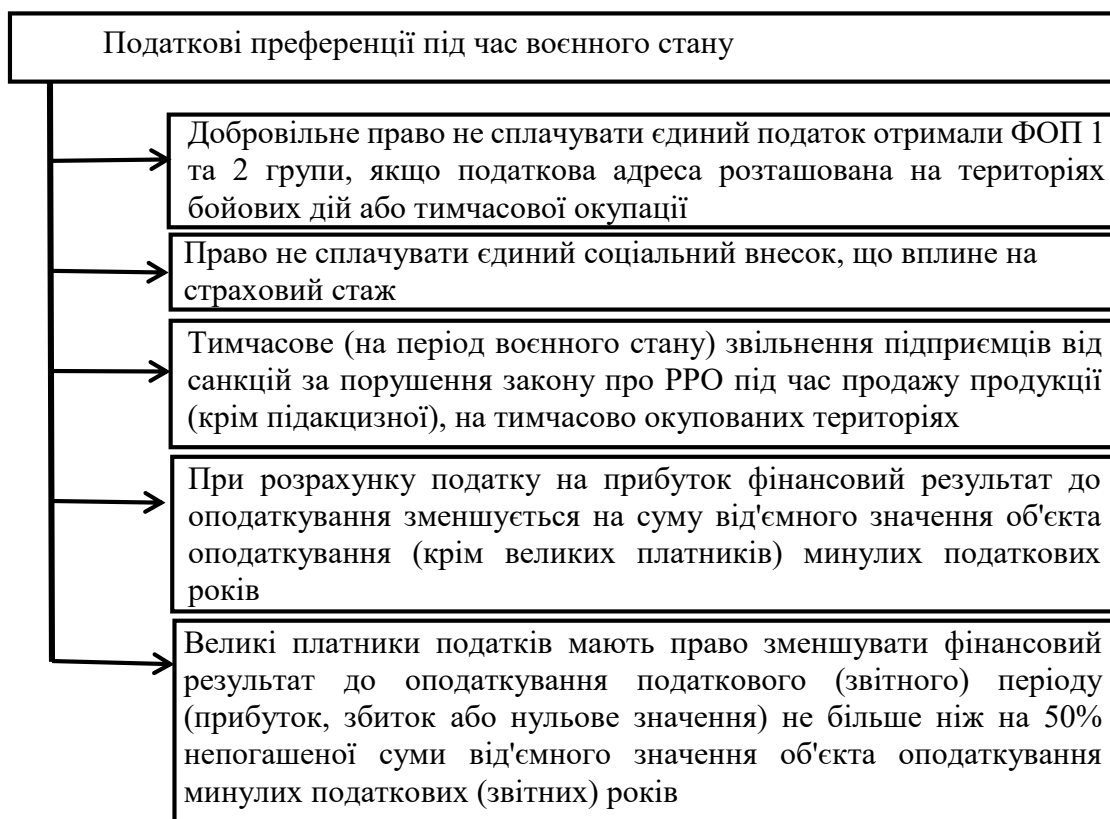

Рис. 1. Податкові преференції суб'єктам підприємництва під час воєнного стану

Джерело: адаптовано [2].

В Одеському регіоні також проводиться велика робота щодо підтримки підприємництва в умовах війни та відтворення економіки регіону у післявоєнний період. Департамент економічного розвитку Одеської міської ради, окрім державної податкової підтримки, запровадив фінансові інструменти розвитку малого та середнього підприємництва. Так, працює Програма мікрофінансування бізнесу ветеранів та членів їхніх родин; Обласна цільова програма розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області; Міська цільова програма підвищення рівня конкурентоспроможності економіки міста Одеси на 2022-2024 рр. та ін.

Отже, наразі уряд України продовжує підтримку підприємств через податкові та інші фінансові інструменти, спрямовані на зниження фінансового навантаження в умовах воєнного стану та сприяння післявоєнному відновленню

економіки. Нещодавно Міністерство фінансів затвердило методологію проведення оцінювання результативності податкових пільг [4]. Уряд має на меті детально розглянути та оцінити ефективність наданих пільг для запобігання зайвих податкових видатків (недоотриманих податкових надходжень). Для деяких провідних країн таких як США, Великобританія, Канада, Німеччина методологічне оцінювання ефективності витрат бюджету є сталою практикою. Українському підприємству воно надасть можливість отримати максимум користі від призначених йому пільг.

Відповідно Національної стратегії доходів до 2030 року урядом України заплановано з 2025 р. поступове впровадження заходів з уніфікації підходів до застосування податкових стимулів та створення механізмів їх моніторингу. Більшість податкових інструментів буде стосуватися створення в Україні сучасної, розвиненої промисловості у технологічному та організаційному плані. Саме розвиток промисловості може стати рушієм відновлення промислового потенціалу України.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» № 2120-IX від 15.03.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (дата звернення 12.10.2024 р.)
2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» № 3219-IX від 30.06.2023 р. URL: <http://surl.li/iavagh> (дата звернення 12.10.2024 р.)
3. У 2023 році до зведеного бюджету надійшло 1 213,6 млрд. гривень / Сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/742510.html> (дата звернення 13.10.2024 р.)
4. Наказ Міністерства фінансів України «Методологія проведення оцінювання інструментів податкової політики, які призводять до податкових видатків» № 474 від 27.09.2024 р. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files.pdf> (дата звернення 13.10.2024 р.)